

ברכת הגומל

מסכת ברכות
דף נ"ד

סיפור

בעיר נמל חי טבח יהודי עשיר שהיה מרבה לגמול חסדים. פעם פנה אליו רב חובל של ספינה, והציע לו לקנות חפץ שאין כערכו בעולם, ובתנאי שישלם מחיר גבוה מראש ובלי לראות את החפץ. הטבח הסתקרן והסכים לעסקה. התברר שה"חפץ" הוא אנשים ונשים אומללים שרב החובל ושוודדי הים שלו לקחו בשבי. הטבח פדה אותם מידי הרשעים, הביא אותם לביתו, טיפל בהם ודאג לכל צרכיהם. בין השבויים היתה נערה אחת שמצאה חן בעיניו, והוא הציע לבנו לשאת אותה לאישה. לפני החופה הבחין הטבח בבחור אחד מהשבויים יושב בפניה ובוכה. לשאלתו של הטבח השיב הבחור שהוא אמור היה להתחתן עם אותה בחורה, ולכן הוא מצטער. כששמע זאת הטבח דיבר על כך עם בנו, וזה הסכים לוותר על הכלה, ובמקום זאת ערכו באותו ערב את חתונתם של הבחור והבחורה שנפדו מהשבי, והטבח דאג לפרנסת הזוג הצעיר ולכל מחסורם כאילו היו בניו.

(על פי ילקוט הסיפורים בשם תנחומא הקדום)

מן התלמוד

החש שהאדמה זעה תחתי - ברעידת אדמה, או השומע רעם, מקברך מיד "כרוך אתה ה'... שפוחו וגבירתו מלא עולם". הבונה בית חדש, או הקונה כלים חדשים ושמת בהם, מקברך: "כרוך אתה ה'... שהחיתו וקנימו והגיענו לזמן הזה".

התלמוד מלמדנו שארבעה אנשים לברך ברכת "הגומל": א. מי שהפליג בים, בהגיעו ליבשה מקברך "הגומל". ב. מי שהלך במדבר, בהגיעו למקום ישב מקברך "הגומל". ג. מי שהיה חולה והתרפא, מקברך "הגומל". ד. מי שהיה פלא בכית הסוהר ושחרר, מקברך "הגומל" עם שחרורו. את ברכת "הגומל" יש לברך בציפור במעמד עשרה. המקברך אומר: "כרוך אתה ה'... הגומל לחיכים טובות שגמלני (כל טוב), והציפור עונה מי שגמלך כל טוב הוא יגמלך כל טוב סלה".

דמות / נתן (אנטולי) שרנסקי

נתן שרנסקי (נולד בתש"ח - 1948), בברית המועצות בשם אנטולי בוריסוביץ', היה ציוני נלהב ועודד יהודים לעלות לארץ. בקשותיו שלו לקבל היתר עלייה נדחו מסיבות "ביטחוניות". הוא פעל לשמירה על זכויות אדם והפך לדוברם של אסירי ציון ומסורבי העלייה. בשנת תשל"ז (1977) נעצר והואשם בבגידה, ריגול והסתה. בית המשפט גזר עליו 13 שנות מאסר. שרנסקי שרד את קשיי המעצר ושמר על חירותו הנפשית בזכות דבקותו בזהותו היהודית ותשוקתו לעלות לארץ. הוא הפך לסמל המאבק לשחרור יהודי ברית המועצות. לאחר מאבק ולחצים רבים החליטו השלטונות לשחררו במסגרת עסקה עם ישראל, ובשנת תשמ"ו (1986) השתחרר ועלה לארץ. הוא כיהן כשר בממשלות ישראל, ומשמש כיום יו"ר הסוכנות היהודית.

נתן (אנטולי) שרנסקי עם שחרורו מברית המועצות (flickr.com-people-69061470N05)

כן או לא? ✖ ✔

האם האנשים הבאים חייבים לברך ברכת הגומל?

☐	✖	☐	✔	1. מי שנחטף בידי מחבלים ושחרר בידי כוחות הביטחון
☐	✖	☐	✔	2. מי שחצה כביש, ורכב עצר בשנייה האחרונה ולא פגע בו
☐	✖	☐	✔	3. מי שהפליג בספינה מאמריקה לארץ ישראל
☐	✖	☐	✔	4. מי שעבר ניתוח לב פתוח והחלים
☐	✖	☐	✔	5. מי ששריפה פרצה בביתו זמן קצר אחרי שיצא ממנו
☐	✖	☐	✔	6. מי שסבל מכאב בטן קל, ועבר לו
☐	✖	☐	✔	7. מי שנסע לאורך מדבר סהרה ועבר את המסע בשלום

